

ВЕРБАЛНИ ОПИСАНИЯ НА ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА, ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА – ГРАД СОФИЯ И ПРИЛЕЖАЩИТЕ ИМ ОКОЛНОСТИ

Това помагало е изработено от Сдружение „Центрър за подкрепа на социалната интеграция – Приоритети“ по проект „Увеличаване на възможностите за самостоятелен достъп до Централна автогара и Централна жп гара за слепи и хора със зрителни увреждания“, финансиран от Агенция за хората с увреждания.

Съдържание

ВЕРБАЛНИ ОПИСАНИЯ НА ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА, ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА – ГРАД СОФИЯ И ПРИЛЕЖАЩИТЕ ИМ ОКОЛНОСТИ	2
ВСТЪПИТЕЛНИ ОПИСАНИЯ	2
МЕТРОСТАНЦИЯ „ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА“	3
ПОДЛЕЗ ПРЕД ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА И ДОСТИГАНЕ ВХОДА НА ГАРАТА	3
ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА.....	8
ИЗЛИЗАНЕ ОТ ЖП ГАРАТА И ДОСТИГАНЕ ДО СТАНЦИЯТА НА МЕТРОТО И СПИРКИ НА НАЗЕМНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ	12
ПРИДВИЖВАНЕ ДО ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА СОФИЯ	14
ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА	15
ИЗЛИЗАНЕ ОТ АВТОГАРАТА И ПРИДВИЖВАНЕ ДО МЕТРОСТАНЦИЯТА ИЛИ СПИРКИТЕ НА НАЗЕМНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ	18
ПРИЛОЖЕНИЕ.....	20
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МАРШРУТИ.....	20
ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА СОФИЯ.....	22

ВЕРБАЛНИ ОПИСАНИЯ НА ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА, ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА – ГРАД СОФИЯ И ПРИЛЕЖАЩИТЕ ИМ ОКОЛНОСТИ

ВСТЪПИТЕЛНИ ОПИСАНИЯ

Описаните в това помагало транспортни обекти могат да се разглеждат като един цялостен комплекс, който включва Централна автогара София, автогара за международни автобусни превози „Сердика“ и Централна жп гара София.

Трите обекта са разположени от едната страна на бул. „Мария Луиза“.

Ако се движим по този булевард от центъра и Лъвов мост в посока ж.к. „Надежда“, ще стигнем до място, където той завива почти на 90 градуса наляво. Точно към тази точка е обърната едната от тесните стени на сградата на Централна автогара София.

Продължаваме все така по десния тротоар на булеварда, вече по права линия. В непосредствена близост до Централна автогара, веднага след пресичане на платното, по което автобусите влизат на секторите за пристигане, вдясно се намира автогара „Сердика“. Продължаваме по десния тротоар на бул. „Мария Луиза“. От дясно има малки, ниски постройки с офиси на транспортни фирми. Следва циментова ограда. Тук достигаме задния край на спирката на автобуси на наземния градски транспорт. След спирката вдясно има павирана алея. Тя извежда на локалното платно срещу сградата на Централна жп гара.

Напред по тротоара след автобусната спирка се стига до светофар. Той регулира движението на Т-образното кръстовище между бул. „Мария Луиза“ и идващия от ляво и свършващ тук бул. „Христо Ботев“.

За по-добра ориентация можем да погледнем комплекса и от тази точка. Трите гари се намират на левия тротоар на бул. „Мария Луиза“, ако се движим от светофара с бул. „Христо Ботев“ към мястото, където бул. „Мария Луиза“ прави десен завой към центъра.

Няколко думи за така очертаната отсечка от булеварда. Непосредствено пред наземния изход от Централна жп гара преминава локално платно. В едната посока то свършва при светофара с бул. „Христо Ботев“, а в другата – преминава зад транспортните сектори на автогара „Сердика“ и продължава като ул. „Белоградчик“. След локалното платно следва сравнително широка площ, на която са разположени откритата част на ротондата с паметника пред гарата и различни търговски обекти. След нея са двете транспортни платна на бул. „Мария Луиза“, разделени от преминаващите в средата трамвайни релси. От другата страна на булеварда, след тротоара, има паркинг и нещо като зелени или все още незастроени площи. По-възрастните читатели ще си спомнят, че на това място беше спирката на автобусите, които сега спират при отсрещния тротоар. Вдясно от тротоара се намираше невзрачното пространство, от което тръгваха междуградски и международни автобуси, и което с голяма доза въображение наричахме „автогара“... Под нивото на ротондата, по протежение на транспортното платно, минава линия две на столичното метро. Единият от изходите от намиращата се

тук метростанция „Централна жп гара“ извежда в подлеза при ротондата. Другият, посредством сравнително дълъг тунел, извежда към хотел „Рамада“, Централна автогара и автогарата за международни превози „Сердика“.

Още на етап подготовката на проектното предложение възприехме съващането, че ще бъде разумно да се откажем от изготвието на подробно вербално описание на тази автогара. След анализи и консултации с лица от целевата група се убедихме, че вероятността някой незрящ човек да тръгне самостоятелно да пътува с автобус за чужбина е почти равна на нула. А дори и по никаква причина да реши да се впусне в такава авантюра, още по-малко вероятно е да се отправи на това пътуване без да се възползва от помощта на виждащ асистент, най-малкото и заради повечето багаж, с който обикновено се пътува извън България. Същите съображения са валидни и спрямо неговото пристигане и посрещане. И така, като съотнесохме минималния, клонящ към нула брой на потенциалните ползватели на такова описание спрямо обема на текста и наличния ресурс за тази задача, решихме, че само ще маркираме нейното място и начините, по които може да се стигне до нея, но подробни описания на сградата, секторите и пероните няма да правим.

МЕТРОСТАНЦИЯ „ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА“

Метростанция „Централна жп гара“ е разположена надлъжно под платното на бул. „Мария Луиза“. Тя е с два странични перона. В близост до сигналната тактилна лента има колони. Край външната стена на пероните са монтирани пейки. В двата края на всеки перон има стълби и две ленти на ескалатори. Стълбите са разположени до външната стена на пероните и имат три междинни площадки. До тях са двете ленти на ескалатора от и към фоайетата. В задния край на ескалаторите има асансьори, които също водят до съответното фоайе. До тях се стига по тясна пътека между външната лента на ескалатора и релсовия път. Нужно е извънредно много да се внимава, защото предпазният парапет откъм коловоза започва едва в средата на пътеката. Вратата на асансьора е право напред. Във фоайето асансьорите са дотурникетите за излизане, с лице към вътрешността на станцията. На 180 градуса вляво, съответно вдясно от вратите им, сатурникетите, след които продължаваме към изхода от станцията.

ПОДЛЕЗ ПРЕД ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА И ДОСТИГАНЕ ВХОДА НА ГАРАТА

Слизаме от влакчето, което идва от метростанция „Витоша“ и центъра на града. Тръгваме наляво, т.е. по посока движението на влака. Ако пък слезем от влакчето, което идва от „Обеля“ и „Надежда“, тръгваме надясно, т.е. в обратна посока на движението на влака. Качваме се до фоайето. Преди да преминемтурникетите за излизане, можем да минем зад касата и да отидем на другия перон. Излизаме от станцията като от стълбите или ескалатора тръгнем напред. Преминаваметурникетите за излизане. След два-три метра стигаме изхода. Той е с автоматично отваряща се врата. В това фоайе всеки от двата перона има отделен изход, а между тях е входът към станцията. Входът е с две врати, които водят в едно и също фоайе.

Ако от десния изход тръгнем наляво, след няколко метра преминаваме покрай входа на метростанцията, а после и покрай изхода й от другия перон. Следва стена със стойки за

велосипеди. Тук можем да завием надясно и по две стъпала надолу ще слезем от площадката пред изходите и входа на метростанцията. Такива стъпала има и пред входа към нея. Точно до тях има и удобна рампа за колички. Срещу десния изход от метростанцията площадката завършва със стена. Вдясно от изхода има три стъпала надолу.

Подлезът пред Централна жп гара е изграден заедно с новата сграда на гарата още в началото на 70-те години на миналия век. Наскоро към него беше добавен единият изход на метростанцията.

Подлезът е разположен под бул. „Мария Луиза“ и прилежащото към булеварда предгарово пространство. Той има общо 14 изхода. Четири от тях извеждат в началото на бул. „Христо Ботев“ в посока центъра. Други четири са разположени по два на двата тротоара покрай автомобилното платно на бул. „Мария Луиза“. Четири стълбища водят към двете трамвайнни спирки на същия булевард, точно срещу гарата. Един изход отвежда към подземното и наземното ниво на гарата. Последният изход излиза близо до локалното платно на павираната алея, която минава от автомобилното до локалното платно. Ако добавим и подхода към самата метростанция, изходите ще станат петнайсет.

На място, което се намира под широката нетранспортна лента между локалното платно и булеварда, има широк кръгъл отвор, който оформя така наречената ротонда в подлеза. В средата на ротондата има паметник на майка с дете в скита си. В самия подлез ротондата е очертана с широка около метър лента с гръбова настилка, която е добър ориентир за хора без зрение.

Двете стъпала надолу след площадката пред левия изход от метростанцията ни извеждат на дълга алея, разположена под левия тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока ж.к. „Надежда“. Вляво от алеята има открити тревни площи и пейки за почивка. До тях се стига по три стъпала нагоре, които са разположени по цялото протежение на откритото пространство.

След като слезем по стъпалата при левия изход от метростанцията, можем да завием наляво. Качваме се по трите стъпала към откритата тревна площ. Пак завиваме наляво. Следват стълби нагоре с една междинна площадка. В горния им край се оказваме леко вдясно от тротоара на булеварда, в посока към Лъвов мост и центъра. Напред и вляво излизаме на самия тротоар. Заставаме с лице към булеварда. Зад нас е празното пространство на споменатата вече бивша автогара. Вляво по тротоара има спирка на автобуси от градския транспорт с номера 21 и 22. Ако подминем спирката, ще стигнем до бул. „Христо Ботев“. Ако пък тръгнем надясно по тротоара, ще минем край „затапен“ автомобилен подход към подлеза. Пресичаме подхода, продължаваме по тротоара и стигаме до пресечка вдясно. Ако тръгнем по нея, ще се озовем зад хотел „Рамада“. Той ще е вляво от нас.

От левия изход на метростанцията в подлеза, когато слезем по двете стъпала надолу след площадката, можем да тръгнем и напред. Вляво от нас са трите стъпала нагоре към споменатата тревна площ с пейки за почивка. Вървим край тях. Вдясно има сравнително широко пространство, в което са разположени стълби, водещи към трамвайните спирки на бул. „Мария Луиза“. На около трийсетина метра пред нас пространството се стеснява, тревната площ и пейките свършват и навлизаме в ръкав на подлеза. Той има четири изхода вляво и един право напред. Първият изход вляво е разположен още на откритото пространство, точно преди влизането в ръкава. Той извежда на левия тротоар на бул. „Христо Ботев“ в посока центъра. От горния край на

стълбите продължаваме напред. След няколко метра стигаме спирка на автобуси с номера 21, 22 и 60. Автомобилното платно е вдясно. Вторият изход вляво извежда на остров. На него се намира предния край на спирка на идващите от центъра трамваи с номера 3, 6 и 7. Трамайните релси са вдясно. Третият изход вляво води към отсечения остров. Излизаме откъм задния край на спирка на трамваи със същите номера, но в посока към центъра. Релсите са вляво. Четвъртият изход вляво извежда на десния тротоар на бул. „Христо Ботев“ в посока центъра. На около 40 метра напред по тротоара от този изход е спирката на автобусни линии 74, 77, 82, 85, 101, 285. Автомобилното платно е вляво.

Ако в подлеза подминем и четвъртия изход вляво и продължим напред, в неговия край, право напред, има стълби нагоре. Това е последният изход от този ръкав. Той извежда на левия тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока към Агенцията за хората с увреждания, ул. „Опълченска“ и ж.к. „Надежда“.

От левия изход на метростанцията, след площадката и двете стъпала надолу, тръгваме напред покрай стъпалата, водещи към тревните площи и пейките. Стигаме до началото на споменатия ръкав с четирите изхода вляво.

Тук може да завием надясно. Пред нас има широка алея, водеща към ротондата. От двете ѝ страни има по два реда стълби нагоре, които извеждат към спирката на преминаващите по бул. „Мария Луиза“ трамваи с номера 1, 3 и 10.

Почти веднага след като завием надясно, вляво от нас са първите стълби. Те извеждат в задния край на трамайната спирка в посока квартал „Орландовци“ и Лъвов мост. Релсите са вдясно. Вдясно от алеята, точно срещу лявото стълбище, има други стълби нагоре. Те извеждат в предния край на същата трамайна спирка. В този случай релсите са вляво.

Подминаваме първата двойка стълби. Продължаваме напред по алеята в посока ротондата. Вляво и вдясно от нас, от двете страни на алеята, след описаните вече стълбища към трамайната спирка, има широки каменни украсения, наподобяващи алпийски. Те представляват възможна опасност от нараняване.

Минаваме покрай тях. След няколко метра вляво има стълби нагоре. Те водят към предния край на трамайната спирка, намираща се на булевард „Мария Луиза“ преди светофара с булевард „Христо Ботев“. Релсите са вляво. Това е спирката на идващите от центъра и Орландовци трамваи 1, 3 и 10.

Вдясно, точно срещу лявото стълбище, също има стълби нагоре. Те извеждат в задния край на тази спирка. Трамвайт се пада вдясно от горния край на стълбите. Необходимо е да завием на 180 градуса покрай външната стена на подлеза. След 10-15 метра ще бъдем на мястото, където трамвайт спира.

Продължаваме напред по алеята към ротондата. След втората двойка стълбища има различни помещения за търговски цели. Стигаме до павираната лента. Тръгваме наляво край нея. След десетина метра стената вляво, край която се движим, завива леко вдясно. Продължаваме да вървим край нея. Достигаме сравнително дълъг тунел вляво, който завършва със стълби нагоре. Те са с една междинна площадка. Ако в горния им край завием наляво, ще достигнем десния тротоар на булевард „Мария Луиза“ в посока квартал „Надежда“ след светофара с булевард „Христо Ботев“. Напред по бул. „Мария Луиза“ е Националната транспортна болница. Ако от горния край на същите стъпала тръгнем надясно, след леко разбит участък и мантинели ще излезем на гладка

асфалтова настилка. Продължавайки по лек десен диагонал, ще достигнем до членните коловози вляво от нас и страничната стена на жп гарата вдясно. Този маршрут не е препоръчителен за незрящи, защото по него има различни по вид и трудност препятствия.

Ако подминем този ръкав вляво и продължим да се движим по павираната лента край стената на Ротондата, когато тя свърши, завиваме наляво. Пред нас е подходът към подземното и наземното ниво на жп гарата. Той е сравнително широк и не много дълъг. В средата му са двете ленти на ескалатора. От двете им страни са стълбите нагоре към тротоара пред централния наземен вход на жп гарата. Вляво и вдясно от стълбите са проходите към подземното й ниво.

Връщаме се отново при изхода от метростанцията. От него тръгваме надясно по площадката в подлеза. Стигаме три стъпала надолу. Слизаме по тях. Вдясно от нас има вход на бинго-зала. Срещу нас е една от стените на същата зала. Тръгваме наляво край стената. След десетина метра тя завива надясно. Точно там има врата на безплатна тоалетна. Продължаваме направо. Пресичаме образуваната от другата стена на залата и гърбовете на стълбищната клетка алея.

Влизаме в пространството между първите две стълбища към трамвайните спирки. Стигаме до описаната по-горе алея към Ротондата. Трябва особено да внимаваме, защото ще минем край едно от споменатите вече две каменни украшения. От тук със завой вдясно можем да поемем към ротондата и описания маршрут към входа на жп гарата.

При споменатата безплатна тоалетна можем да продължим и надясно по алеята. Следваме стената вдясно. Когато тя свърши, имаме две възможности. Можем да продължим направо по алеята и ще достигнем стената на заведение за хранене. Ако завием вляво и продължим покрай нея, пак ще стигнем до алеята, минаваща между двете стълбища към трамвайните спирки. От това място пак със завой вдясно ще стигнем грапавата лента при ротондата и входа на жп гарата.

Връщаме се на алеята до стената на бинго-залата. Можем да не продължим по нея, а заедно със стената на залата да завием отново надясно. Ще стигнем до стълби вдясно от нас. Те са с една междинна площадка и извеждат на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока „Надежда“. Платното на булеварда е напред и леко вдясно. Стоим с лице към Централна автогара. Напред по тротоара е началото на спирката на автобуси с номера 78, 85, 213, 285, 305, 404 и 413. Вляво от горния край на стълбите, преди началото на спирката, има широка павирана алея. Тя води до локалното платно пред жп гарата, на което спират таксита, включително т. нар. „копърки“. Внимание: Между края на павираната алея и тротоара пред гарата няма пешеходна пътека!

Централният наземен вход на жп гарата е на двайсетина метра вляво от края на тази алея. Тротоарът, по който можем да стигнем до пешеходната пътека срещу него, е тесен и има някои препятствия, с които трябва да се внимава.

Ако от този изход на подлеза или от автобусната спирка тръгнем по павираната алея към локалното платно, по-добре е да се придържаме към ограничаващата я отдясно преградна стена. В началото и края на лявата част на алеята има две метални стълбища нагоре. Те извеждат на неголяма тераса, гледаща към ротондата в подлеза. Внимание: стълбите са поставени така, че незрящ човек може да се пъхне под тях и да си удари главата, преди да ги засече с белия бастун!

По стълбите при автобусната спирка и началото на току-що описаната алея се връщаме в подлеза до стената на бинго-залата. От стълбите продължаваме направо. Влизаме в къс ръкав. Стигаме павиран участък, който с единия си край опира в лявата стена на ръкава, а с другия в колона от дясната страна. Веднага след колоната вдясно следват три стъпала надолу. Слизаме по тях. Попадаме в сравнително широко пространство. Ако се придържаме към стената вдясно, ще изминем леко дъговиден участък и ще стигнем до друга ниска преграда с три стъпала нагоре в десния ѝ край. Преди да стигнем до тях обаче, само на няколко метра след стълбите, по които слязохме на това пространство, перпендикулярно на пътеката, по която вървим, вляво от нас можем да намерим оградена с парапети удобна пътека. С лек наклон нагоре тя води към очертаващата ротондата павирана лента. Разстоянието до нея е около пет-шест метра. Ако от това място тръгнем надясно по лентата, ще преминем покрай кошче за боклук, колона, къса стеничка напречно на лентата, пластмасова колона и уширение вдясно със заведение за хранене. Продължаваме по окръжността и стигаме до стена. В нея, вдясно от нас, има офис на Общинска полиция. Точно преди стената завиваме вдясно. Срещу нас са двете стълбища и ескалаторите за наземния вход на жп гарата. От двете страни на стълбите са входовете към подземното ѝ ниво.

Връщаме се при трите стъпала нагоре в края на дъгата. След като се изкачим по тях, Пред нас, вляво и вдясно, има алея. Ако тръгнем вляво по нея, ще стигнем пак до павираната лента, очертаваща ротондата. И пак вдясно по нея, по описания току-що маршрут ще стигнем до подхода към гарата. Ако тръгнем надясно, пресичаме грапава лента между стената и колоната при стълбите, аналогична на лентата при трите стълби надолу, от които тръгнахме по дъгата. Вървим по алея, в края на която има стълби нагоре с една междинна площадка. Те излизат с лице към павираната алея между автомобилното платно на бул. „Мария Луиза“ и локалното платно пред жп гарата. Непосредствено до тях са едните от описаните по-горе метални стълби към гледащата към ротондата тераса. Ако тръгнем вляво от горния край на стълбите, ще стигнем локалното платно пред жп гарата, а вдясно - до тротоара между споменатия по-горе изход от подлеза и спирката на автобусите, пътуващи към „Младост“, „Дружба“ и „Красна поляна“.

Читателите не може да не са забелязали, че последните два начина за достигане до жп гарата не са от най-подходящите поради различните препятствия по павираната окръжност около ротондата. Към това трябва да добавим, че на няколко места има и течове от обслужващите гарата климатизи. Този маршрут за достигане до входа на гарата е малко по-кратък от описания по-горе, но е с повече препятствия, т.е. той е по-неудобен.

За хората със слабо зрение придвижването до жп гарата е по-лесно. Откъдето и да влязат в подлеза, могат да стигнат до откритото пространство на ротондата, в средата на което е паметникът. От която и страна да го заобиколят, могат направо да се насочат към входа, който е видим от всяка точка на павираната окръжност.

За незрящите този подход не е невъзможен, но съществува вероятност човекът да се обърка, да се отклони повече от необходимото вляво или вдясно, да не може да нацели подхода и дори, както се е случвало на някои от нас, за известно време да се завърти в кръг във вътрешността на ротондата. Нека все пак опишем един такъв маршрут. Дали ще пристигнем с някой от трамвайите, или ще излезем от метростанцията, трябва по някой от описаните по-горе начини да стигнем до алеята между двете двойки стълби към трамайните спирки на бул. „Мария Луиза“. По тази алея трябва да стигнем до павираната лента около ротондата. Вървим по алеята. Пресичаме лентата.

Продължаваме направо. Вече сме под открито небе в ротондата. Ако се движим право напред, ще стигнем до каменната ограда на паметника. Покрай нея завиваме надясно. Неприятното е, че по маршрута ни има и пейки, поставени пред самия паметник. Така или иначе, трябва да се справим с този проблем. Преградата завива наляво. С нея завиваме и ние. На следващия ѝ ляв завой обаче не завиваме с нея, а продължаваме направо. Ако нацелим посоката и след това я запазим, ще стигнем до друга част на павираната лента. След нея трябва да следва подходът към гарата. Ако стигнем до ориентиращата ни лента на място, където след нея има стена, ще знаем, че сме се отклонили повече вляво. При това положение трябва да тръгнем надясно по лентата. Когато стената свърши, вляво от нас ще е подходът към гарата. Ако в опита си да вървим направо достигнем до лентата на място, където след нея има колони, стенички и други препятствия или разширение с хранително заведение, тогава сме се отклонили повече от необходимото вдясно. При това положение тръгваме вляво по окръжността и се ориентираме по ъгъла със стената до търсения подход към жп гарата.

ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА

Централна жп гара е правоъгълна сграда на три нива с лице към булевард „Мария Луиза“. От другата ѝ страна, по протежение на другата дълга стена, са расположени коловозите и пероните между тях.

Достигаме до входа на гарата по описаните по-горе начини. От ротондата по къс ръкав тръгваме към подземното ниво на сградата. Минаваме покрай стълбите и лентите на ескалатора за наземното ниво. Между наддължната стена на гарата откъм ротондата и гърба на ескалатора и стълбите за нагоре има празно пространство, в което извеждат двата намиращи се между двете врати на входа евакуационни изходи. При нормални обстоятелства те са затворени.

Веднага след автоматично отварящите се врати започват водещи линии. На около 2 метра от вратата те се прекъсват от линия, успоредна на дългата стена на сградата.

Във вербалното описание на Централна жп гара ще се опираме на прокараните по пода на помещението водещи линии, удобни за незрящите. В основата на описанietо поставяме няколко наддължни линии, които са разположени като успоредни прави спрямо дългите стени на сградата и две основни напречни линии, които са прокарани перпендикулярно на дългите стени.

От тези основни линии се отклоняват в различни посоки други, по-дълги или по-къси линии, които подпомагат незрящия човек по-точно да се ориентира, съответно по-лесно да намери търсената врата или съоръжение.

Като продължение на пътеките, по които можем да влезем в сградата, има водещи линии. След около два метра те достигат до първата наддължна линия.

Влизаме в гарата по пътеката вдясно от стълбите. Стигаме до първата наддължна линия. По нея тръгваме надясно. След около един метър тази линия свършва. Ако продължим в същата посока, след няколко крачки ще се сблъскаме с витрина на стената отдясно на входа, през който влязохме. От мястото, където тази линия свършва, наляво, т.е. към подлеза под пероните, започва ясната напречна линия.

Тръгваме по дясната напречна линия. Стигаме до водеща линия вляво. Като нейно продължение, вдясно от напречната линия има широка пътека, която минава между седалките за чакащите и стига до гардероба на гарата. По нея обаче няма прокарана водеща линия.

Продължаваме по напречната линия. Стигаме до отклоняваща се вдясно водеща линия. Тръгваме по нея. След няколко крачки, вляво от нас, започва редица от каси, първата от които е за продажба на бланкови билети и военна каса. Следва гише „Информация“. След него са общите каси, от които се купуват билети за всички влакове в страната. След касите има късно отклонение вляво, водещо до работеща тоалетна. След нея има 2-3 хранителни заведения. Водещата линия минава покрай тях и стига до медицински пункт за бърза помощ. На около два метра преди медицинския пункт тя се пресича с друга напречна линия. Ако тръгнем вляво по нея, стигаме до служебен вход на стената към коловозите. Ако тръгнем надясно по нея, минаваме покрай гардеробното вляво от нас и служебен вход на наддължната стена откъм ротондата. Малко преди да достигне служебния вход, тази линия прекъсва. На това място можем да тръгнем вдясно по пътеката. След десетина метра ще стигнем в основата на стълби нагоре. Те са с една междинна площадка и водят към наземното ниво.

Връщаме се на пресечната точка на минаващата покрай касите наддължна линия с дясната напречна линия. По напречната линия продължаваме напред към подлеза под пероните. На няколко метра вляво от нас е страничната стена на клетката със стълбите и ескалаторите към наземното ниво. Минаваме покрай тях. Стигаме до следващо отклонение вляво. След него дясната наддължна линия стига до евакуационен изход, извеждащ в подлеза под коловозите и пероните.

Връщаме се на първата наддължна линия при входа. От мястото, където влязохме, тръгваме наляво по нея. Тя се прекъсва при първия евакуационен изход и се подновява при втория. Продължаваме по нея. След малко имаме отклонение вляво, което води към втория изход от гарата към ротондата. На малко разстояние след него започва отклонение вдясно, което е началото на лявата напречна линия. Връщаме се при началото на лявата напречна линия. След него първата наддължна продължава още малко и след няколко крачки почти опира във вратата на заведение за закуски. По лявата напречна линия стигаме втората наддължна линия. Тръгваме вляво по посока към страничната стена. Вляво от нея има заведения за закуски с масички отпред. Връщаме се на пресечната точка с лявата напречна линия. От лявата напречна тръгваме вдясно по втората наддължна линия. След няколко крачки има късно отклонение вляво. То отвежда до стълби за горното ниво. По тях излизаме с лице към първи перон.

Подминаваме късното отклонение. Продължаваме по наддължната линия. Минаваме край информационни табла вляво от нас. Зад тях е гърбът на двете ленти на ескалатора. Продължаваме. Отново имаме късно отклонение вляво. То ни отвежда между двете ленти на ескалатор, свързващ подземното и наземното ниво. Продължаваме и минаваме зад гърбът на другите стълби. Стигаме до мястото, където тази линия се свързва с дясната напречна, вече описано по-горе.

Връщаме се на пресечната точка на втората наддължна и лявата пресечна линии.

Продължаваме по напречната. Минаваме покрай лявата странична стена на клетката със стълбите и ескалаторите за нагоре. На това място намираме отклонение вляво. Тръгваме по него. Стигаме до служебен вход. Пред него от линията, по която дойдохме, се отклонява сравнително къса напречна, която минава покрай двата

асансюра. Техните врати също са отбелязани с отклоняващи се вдясно от нея къси линии.

Връщаме се на пресечната точка с лявата напречна линия. Продължаваме още малко покрай стената на стълбите. Вляво от нас има пункт на БЧК с почти необитаем вид. Стигаме последната надлъжна линия. Тръгваме вдясно по нея. Вдясно е гърба на стълбите, а вляво има отклонение към евакуационен изход. Продължаваме и стигаме отклонение вдясно, водещо между двете ленти на ескалатора. Следва отклонение вляво, което извежда в подлеза към пероните. Следва отклонение вдясно към стълбите. От тази страна ескалаторът и стълбите водят отново към наземното ниво, но с лице към централния вход на жп гарата. Долу, почти срещу стълбите, има още едно отклонение, водещо в подлеза към пероните. Продължаваме и стигаме до дясната напречна линия. Продължението й вляво стига до евакуационен изход. Продължението на надлъжната стига до витрина на стената на гарата.

Връщаме се назад по нея до водещото в подлеза под пероните отклонение. По него влизаме в подлеза. Веднага вдясно има стълби, които извеждат на първи перон изток. След перона при първи коловоз има перон между трети и четвърти, между пети и шести, между седми и осми, между десети и единадесети, между дванадесети и тринадесети. Втори и девети коловози са за директно преминаващи влакове и не обслужват пътници. При всеки изход има отклоняващи се вдясно, съответно вляво, линии, по които се стига до стълбите и ескалаторите, водещи към пероните.

Връщаме се долу. Продължаваме по същата напречна линия в подлеза. Пред изхода за перона между трети и четвърти коловоз тя се прекъсва и после се подновява след отклоненията за този изход. При отклонението за пети и шести коловоз линията отново прекъсва. Само че сега като продължим напред ще се натъкнем на странична стена на изхода. Тръгваме вляво към основния ръковод. След като споменатата странична стена свърши, отново намираме водещата линия по продължението на големия ръковод. Същата ситуация се повтаря и при изхода към перона за седми и осми коловоз. При десети и единадесети коловоз пак имаме прекъсване, но като поддържаме посоката ще стъпим отново на линията, а няма да се сблъскаме със стената на изхода. Така стигаме до последния изход за перона между дванайсети и тринайсети коловоз.

Споменатото по-горе първо отклонение към подлеза под пероните и коловозите също минават край всички стълби и ескалатори към пероните, но в посока запад.

Тази линия е почти непрекъсната, но и тя при изхода за пети и шести коловоз стига до странична стена на изхода. Трябва да завием надясно край стената. След като тя свърши, продължаваме наляво по идващата от гарата водеща линия. Същата ситуация се повтаря и при изхода към перона за седми и осми коловоз, след което линията отново изправя посоката, за да достигне края на ръкова и изходите към перона между дванайсети и тринайсети коловози, запад.

Коловозите и пероните минават по цялото протежение на сградата на гарата, но минаващият под тях подлез условно ги разделя на направление „изток“ и направление „запад“.

Ако идваме откъм сградата на гарата и влезем в подлеза, от лявата му страна са пероните в посока запад, а от дясното са тези в посока изток. От подлеза по стълби и ескалатор се излиза на пероните към съответните коловози. Единствено при изхода на първи перон има само стълби. При другите перони има ескалатори с две ленти и стълби, които са от двете им страни. На всички перони има сигнални тактилни линии

преди коловозите. По-навътре от тях и от двете страни са прокарани и удобни водещи линии.

Връщаме се в подлеза при ротондата. Тръгваме към входа на гарата. Преди него има ескалатори и стълби нагоре вляво и вдясно от тях. Те ни извеждат на повърхността, т.е. на второ или наземно ниво. Зад гърба ни е локалното платно. Пред стълбите и ескалатора минава тактилна лента, а от нея като продължение на стълбите има ленти към двете въртящи се автоматични врати на входа. Ако се качваме по стъпалата, вратите са точно срещу нас. Ако ползваме ескалатора, трябва да се отклоним леко вдясно или вляво, за да хванем лентата, идваща от стълбите.

Влизаме в сградата. Веднага след вратите започват водещи линии. Пространството на това ниво също е оформено от надлъжни и напречни линии. Напречните водещи линии започват вляво и вдясно от двете врати на входа и стигат до два изхода за първи коловоз, като преди това се пресичат от първата и втората надлъжни линии. От втората линия се отделят разклонения, водещи до лентите на ескалаторите, стълбите надолу и стълбите за трето ниво.

От входа тръгваме наляво по първата надлъжна линия. Минаваме покрай автомат за кафе. Продължаваме още десетина метра и стигаме лявата напречна линия. Ако пък тръгнем по линията вдясно от входа, отново минаваме покрай кафе-автомат и след десетина метра стигаме пресечната точка с дясната напречна линия. Двете основни напречни линии водят до два изхода към първи перон. Мислените им продължения от първата надлъжна към лицевата страна на гарата водят до два евакуационни изхода. На това ниво евакуационните изходи са встрани от вратите на входа, а не между тях, както е долу.

Връщаме се до лявата напречна линия. Вървим по нея навътре в гарата. Стигаме втората надлъжна. Тръгваме наляво. След няколко метра вляво от нас откриваме заведение за закуски, книжарница, вестници, а вдясно - витрини, туто пункт и тоалетна. В края на това пространство има изход на страничната стена, извеждащ на перона в началото на втори и четвърти челни коловози и перона между тях.

Връщаме се при входа. Тръгваме по надлъжната линия надясно. След дясната пресечна продължаваме още направо. Вляво от нас има метални столове за чакащи пътници, вдясно – витрини. В края на пътеката има заведение за закуски. Преди да стигнем до него обаче минаваме покрай отклонение вляво и почти веднага отклонение вдясно. То води до началото на стълби за долното ниво и гардеробното на гарата. Връщаме се на дясната напречна линия. Следвайки я навътре в гаровото пространство, стигаме отклонение вдясно. Тръгваме по него. Вляво от нас има гише за информация, Следват три гишета с номера 16, 17 и 18 за предварителна продажба на билети за цялата страна, след тях – две гишета с номера 19 и 20 за абонаментни карти за БДЖ и три гишета с номера 21, 22 и 23 за продажба на билети за международните влакове. Следва работеща тоалетна. Срещу касите има метални столове за чакащи пътници.

Връщаме се на дясната напречна линия. Продължаваме в посока на пероните. Вдясно от нас, малко след началото на страничната стена на касите, с лице към напречната линия, е каса номер 14 за обслужване на хора с увреждания. Напречната линия свършва до изход към първи перон. Малко преди изхода е пресечната точка с последната надлъжна линия вляво.

Тръгваме по нея. Вдясно от нас има музейен експонат: малко вагонче и локомотив, които могат да се пипнат. Срещу тях има отклонение вляво, което минава покрай

страничната стена на стълбищната клетка. Тръгваме по него и след като стълбищната клетка свърши, следва отклонение вдясно. Тази линия ни води покрай стълбите и ескалаторите. От нея имаме отклонение вдясно към стълбите надолу. Когато слезем по тях, стоим с лице към изхода към пероните. Следват отклонения към идващите отдолу ленти на ескалатора и след тях към стълбите, които водят към трето ниво. Пресичаме лявата напречна линия. Продължаваме към страничната стена и изхода за членните коловози. Вляво от нас има заведение за бързи закуски, книжарница, вестници. Вдясно – тото пункт и тоалетна.

На страничната стена е изходът към членните коловози. Връщаме се на надлъжната линия при музейния експонат. Продължаваме наляво по нея. Минаваме парапет, който е гърбът на стълбищната клетка. Следват отклонения за идващите отдолу ескалатори, които са с лице към пероните. Следват стълби към долното ниво. Надлъжната линия свършва до лявата напречна. Вдясно по нея е другият изход към първи перон. Вляво, т.е. в посока бул. „Мария Луиза“, стигаме отклонение вдясно, водещо към офис на Изипей. Вляво от него има отклонение към двата асансьора. Връщаме се на пресечката с лявата напречна линия. Вървим в посока към лицевата страна на гарата. След няколко метра стигаме пресечната точка с втората надлъжна линия.

Тръгваме наляво по нея. Само след две крачки има отклонение вляво. То води до стълби за нагоре с една междинна площадка. По тях излизаме на трето ниво с лице към пероните. Тръгваме вдясно. Срещу нас има заведение за кафе и закуски, вдясно от нас – масички за консумация. До това ниво можем да стигнем и с идващите от долните две нива асансьори. На трето ниво няма друго интересно.

ИЗЛИЗАНЕ ОТ ЖП ГАРАТА И ДОСТИГАНЕ ДО СТАНЦИЯТА НА МЕТРОТО И СПИРКИ НА НАЗЕМНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ

Обикновено влаковете, които пътуват към северна България, тръгват от западната част на коловозите, а тези към южна България – от източната. Съответно, когато влизат в Централна жп гара София, те правят това откъм запад или изток. Влаковете обикновено спират така, че предната им част подминава подлеза, средната е на нивото на страничната му стена, а задната – преди другия му вход.

Първият сериозен проблем, с който незрящият пътник трябва да се справи, е от коя страна на влака да слезе. Съвременните гари, както и повечето станции на метрото, са построени така, че между двата перона минават два коловоза. Когато влакът спре на гарата, можем да слезем само от едната страна на вагона, защото откъм другата му врата няма перон.

Когато във влака има и други пътници, проблем не съществува, защото вървим след тях и слизаме от вратата, която те са отворили.

Ако често пътуваме по дадена линия, още преди спирането на влака на Централна жп гара София бихме могли да опитаме да съобразим от коя страна на подлеза ще спре нашият вагон, но в този случай има сериозна доза рисък. По-лесно е да се ориентираме по това в коя посока се движат хората, слезли от нашия вагон и тези след него.

Стигаме до подлеза. Слизаме по стълбите в тунела под пероните. От долния край на стълбището продължаваме още малко напред. Намираме водеща линия. Тя продължава

вляво и вдясно. Проблем: в едната посока тя води към помещението на гарата, в другата – към последните коловози. В този случай, ако сме опитни, бихме могли още докато пътуваме да преценим в коя посока да тръгнем. В повечето случаи обаче се налага отново да се ориентираме по това накъде се движи основната маса от пристигащите с нас пътници. За съжаление, обикновено те ходят по-бързо от незрящите ползватели на железницата. При всяка следваща точка техният брой става все по-малък, често спадащ до нула. Това редовно се случва най-вече в долната част на стълбите в подлеза под пероните. Докато се чудим кой път да хванем, възможно е някой пътник или служител на гарата да ни забележи и да ни насочи в правилната посока. Ако това не се случи, не губете самообладание. Не е станало нищо непоправимо. Просто трябва да тръгнем в едно от двете възможни направления. Шансът да сме на прав път е 50%. Ако сме събркали, ще походим малко повече и ще стигнем до края на тунела. Когато усетим стената пред нас, ще се обърнем кръгом и вече няма начин да не стигнем до изхода на гарата.

Влизаме в сградата на подземното ниво. Стигаме надлъжната линия пред стълбите и ескалаторите за нагоре. Вляво или вдясно по нея стигаме до съответната напречна линия. По нея стигаме отсрещната дълга стена и изхода към подлеза при ротондата.

Излизаме покрай стълбите в ръкава към подлеза. Тръгваме покрай стената вдясно. Минаваме край вече описания изход към Националната транспортна болница. След десетина метра стената прави лека извивка наляво. Скоро след това тя свършва. Вдясно започва алеята със стълбите към трамвайните спирки на бул. „Мария Луиза“. Първата двойка срещуположни стълби са за спирката в посока „Надежда“ и „Обеля“. Втората двойка са за спирката в посока „Орландовци“, Лъвов мост и центъра. Ако не ги използваме, а продължим напред, стигаме до алея вляво и вдясно. Пред нас са трите стъпала, водещи към откритата площ с пейките. Ако тръгнем надясно, от лявата ни страна ще се окажат последователно четирите изхода към булевард „Христо Ботев“, след излизане от които можем да вземем описаните по-рано трамваи и автобуси, а продължението на ръкава покрай тях води към левия тротоар на „Мария Луиза“ след кръстовището с „Христо Ботев“ в посока „Надежда“. Вляво от алеята, по която дойдохме, като вървим покрай откритата площ, стигаме до двете стъпала нагоре към площадката пред левия изход на метростанцията.

Качваме се по тях. Завиваме наляво и след няколко метра вдясно от нас е първата врата на входа на станцията. Напред и вляво сатурниките за посока „Обеля“, напред и вдясно – за центъра и метростанция „Витоша“.

Сега нека се върнем на алеята при каменните украсения между двете двойки стълбища. Тръгваме наляво, като внимателно заобикаляме препятствието. Минаваме между двете успоредни стълбища, пресичаме следващата алея. Стигаме ъгъла на бингозалата и продължаваме покрай стената, която е вляво от нас. Достигаме входа на залата. Вдясно, по три стъпала нагоре, се качваме на площадка. След няколко крачки, вляво от нас, е десният изход на метростанцията. След него е другата врата на входа.

Пак минаваме покрай циментовото украсение вляво от алеята при двойките стълбища. Стигаме страничната стена на залата. На ъгъла обаче завиваме наляво и вървим покрай другата стена. Тя завива надясно. С нея завиваме и ние. В края на стената пак вдясно следват стълбите нагоре. Те извеждат на тротоара на бул. „Мария Луиза“ с лице към Лъвов мост и центъра. След десетина метра напред по тротоара е началото на спирка на автобуси 78, 85, 213, 285, 305, 404 и 413.

Ако влакът, с който пристигаме, спре на първи перон, след като слезем от него, трябва да се ориентираме към единия от двата входа на наземното ниво на гарата. Влизаме в сградата. По една от напречните водещи линии стигаме едната от двете врати на централния вход. Излизаме на тротоара пред стълбите и ескалаторите за надолу към ротондата.

В случай че влакът ни спре на някой от челните коловози, перонът ще е между тях. Тръгваме напред по него в посока движението на влака. Стигаме страничната стена на жп гарата. Завиваме надясно. Стигаме до ъгъла на сградата. Завиваме наляво. Напред по тротоара стигаме до централния вход на гарата. Вдясно са стълбите и ескалаторите. С тях можем да слезем в ротондата и да тръгнем по някой от вече описаните маршрути за прекачване на друг вид транспорт.

Ето още един маршрут за стигане до автобусите, както и до входа на метростанцията. Между наземния вход на жп гарата и стълбите надолу към ротондата има тактилна лента. Тя е успоредна на стълбите и ескалаторите. Тръгваме наляво по нея. На метър след левите стълби в посока към локалното платно има друга тактилна лента. Тя извежда на пешеходна пътека. По нея минаваме на отсрещния тротоар. Пресичаме го. Следват шест стъпала надолу. Продължаваме по лек наклон надолу. На няколко крачки пред нас има преграда, която ни отделя от откритото пространство на ротондата. Тръгваме наляво. Придържаме се не към преградата, а към лявата страна на пътеката. Минаваме край стъклени витрини. Самата алея има леко дъговидна форма с ориентация първоначално надясно, след това наляво. След няколко метра витрините свършват. Продължаваме покрай циментова преграда. На едно място тя се прекъсва от стълби нагоре, които излизат откъм лявата стена на изхода от подлеза. Почти веднага след тях преградата завива наляво. Започва издигаща се леко нагоре пътека към булеварда, по която стигаме до тротоара. На десетина метра пред нас е началото на автобусната спирка. От горния край на пътеката на 180 градуса вляво от нас са стълбите, водещи в подлеза при бинго-залата. Тук имаме още една възможност. Слизаме по стълбите в подлеза. От тях тръгваме наляво покрай стената на бинго-залата. Завиваме с нея наляво, след това още веднъж наляво и стигаме пред входа на бинго-залата. Вдясно от нас са трите стъпала нагоре към площадката пред левия изход от метростанцията. Входът е след него, вляво от нас.

ПРИДВИЖВАНЕ ДО ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА СОФИЯ

Другият изход на метростанцията води към подлеза до Централна автогара София. Ако идваме с влак откъм станция „Обеля“, когато слезем, тръгваме по посока движението на влака. Ако слезем от влака, идващ от станция „Витоша“ и центъра, тръгваме надясно по перона, т.е. в обратна посока на движението на влака. В края на перона има ескалатор и стълби с три междинни площадки. Стълбите са до външната стена на тунела, а двете ленти на ескалатора – навътре към релсовия път. Между долния край на лентата на ескалатора и коловоза има тясна пътека. В края ѝ има асансьор. По стълбите, с ескалатора или с асансьора стигаме до фоайето на станцията горе. Напред от горния край на стълбите и ескалатора са турникетите за излизане. На около два метра след тях, леко вляво, съответно вдясно, е изходът. Минаваме през една от двете автоматично отварящи се врати. Тръгваме напред по дълъг тунел. Той е с лек наклон нагоре и слабо отклонение вдясно. След едва забележим завой наляво тунелът продължава и завършва с насрещна стена. Завиваме надясно. Стената остава вляво от нас. Когато тя свърши,

влизаме в друг ръкав. Тук имаме три възможности. Първо, вдясно има стълби нагоре. Те са разположени успоредно на тунела, по който дойдохме, но в обратна на него посока. Те извеждат на левия тротоар на локално платно на бул. „Мария Луиза“ в посока към бул. „Христо Ботев“. В горния край на стълбите можем да тръгнем напред към „Христо Ботев“ или наляво и да минем покрай страничната им стена. Така стигаме до страничната стена на друг изход, който е почти перпендикулярен на първия. Той извежда на десния тротоар на локално платно на бул. „Мария Луиза“ в посока към Лъвов мост и центъра, точно на това място, където булевардът прави силен десен завой. Връщаме се в подлеза. След като свърши споменатата насрещна стена вече срещу нас има стълби нагоре. Те водят към току-що описания горен край на изхода към локалното платно.

Отново сме в подлеза. В Края на насрещната стена започва дълъг ръкав наляво. Вървим по него. След около 20 метра стигаме отклонение вляво.

Ако го подминем и продължим още около 30 метра напред, стигаме стълби нагоре с една междинна площадка. Те са право напред и извеждат на левия тротоар на бул. „Мария Луиза“, малко след завоя към Лъвов мост и центъра. Вдясно от горния край на стъпалата има парапет, отделящ тротоара от автомобилното платно. Тук можем да продължим напред по тротоара. След около 20 метра парапетът свършва. Пред нас има локално платно, което на това място се включва в основното. Ако го пресечем и продължим напред, ще стигнем до сграда на Столична община и ул. „Клокотница“. Ако от горния край на стъпалата завием на 180 градуса наляво и минем край тях, стигаме до края на тротоара на ул. „Веслец“. На това място тя е разделена на две платна. След като ги пресечем, стигаме до локалното платно пред автогарата. Този изход от подлеза е удобен за стигане до дирекция „Социални грижи“ в сградата на Столична община, но не е препоръчителен за самостоятелно придвижване на незрящи в посока Централна автогара.

Ако в подлеза поемем по отклонението вляво, пред нас отново има дълъг тунел. В средата му има три стъпала надолу с наклон за колички в десния им край. Слизаме по тях и продължаваме напред. След 10-15 метра стигаме две стъпала нагоре. Точно преди тях вляво има изход от подлеза с широка рампа за колички в десния му край и 4-5 стъпала нагоре. След няколко метра започват стълби нагоре с една междинна площадка. Странно е, че рампата стига само до първата площадка и не продължава по стълбите нагоре. В горния край на стълбището излизаме на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока ж.к. „Надежда“. Стоим с лице към задния край на автобусната спирка пред жп гарата. Леко напред и вдясно от нас е автогара „Сердика“.

Връщаме се в тунела при двете стъпала нагоре. Този път не завиваме наляво, а продължаваме напред. Качваме се по тях. След няколко метра следват стълби с една междинна площадка. Те извеждат на тротоара в близост до сградата на Централна автогара.

ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА

Централна автогара София е пететажна сграда. Клиентите се обслужват на първите два етажа. Билетните каси са разположени на първия етаж, т.е. на наземното ниво. На третия, четвъртия и петия етаж има различни офиси и административни служби. Автогарата има две дълги стени с по три врати. Страниците ѝ стени са много по-къси.

Късата стена откъм входа на подлеза гледа към платното, по което автобусите влизат в автогарата, а срещуположната странична стена гледа към това, по което автобусите излизат от нея. На двете странични стени има по един служебен вход.

Покрай едната дълга стена са разположени секторите от 1 до 22 включително. Другата дълга стена е с лице към улица „Веслец“.

Излизаме от подлеза. След крачка можем да завием надясно и ще тръгнем по сравнително широк тротоар, от дясната страна на който има тревна площ с много удобен за ориентиране бордюр. От лявата страна има преносими мантинели, които отделят тротоара от платното, по което автобусите влизат в автогарата. След 3-4 метра тротоарът завива надясно. Продължаваме напред по него покрай тревната площ. След 7-8 метра бордюрът край градинката завива надясно. Ние обаче продължаваме напред. След три-четири крачки достигаме самия край на дългата стена откъм секторите.

Ако от това място тръгнем наляво по тротоара, стената ще е вдясно от нас, а вляво ще са сектори с номера от 1 до 6. При сектор № 6 тротоарът и стената правят чупка надясно. Завиваме натам. След метър вдясно от нас е първият изход. Дръжката на вратата е в близкия до нас край. Вратата се отваря навън, т.е. към нас. Ако влезем през този изход, трябва да завием наляво. Ако не искаме да влизаме през него, оставяме го зад гърба си и продължаваме направо по тротоара. Вляво са секторите от №7 до №11. Стигаме до централния изход. Той е вдясно и е с въртяща се врата, издадена леко навън от стената. Между сектори №11 и №12, срещу вратата, т.е. вляво от тротоара, по който стигнахме тук, има късо отклонение, което се скосява в края и продължава като пресичаща плаща пешеходна пътека. Тя свършва при също такова отклонение от отсрещния тротоар, което се намира между сектори №35 и №36. Вляво от него са секторите с номера от 35 към 23, а вдясно – от 36 към 51.

Освен това напречно разделяне на паркинга, той може да се раздели и надлъжно. Превозните средства влизат в него по автомобилно платно, което започва с бариера между задните краища на сектори с номера 1 и 23. То свършва при сектори № 22 и № 51, след което автобусите минават през друга бариера и напускат автогарата. Ако застанем с гръб към сградата и с лице към секторите, превозните средства ще пристигнат откъм лявата ни страна и ще отпътуват надясно. Пресичане към отсрещния тротоар със секторите с номера от 23 до 51 е позволено само по описаната току-що пешеходна пътека, както и по разположената над нея тераса. Тя започва от втория етаж на сградата и завършва с метални стъпала надолу.

Връщаме се на тротоара при централния изход. Подминаваме въртящата се врата и продължаваме напред по тротоара. Вляво от нас са секторите с номера от 12 до 22. След сектор № 18 пред нас ще е третият изход на автогарата. Той е разположен огледално на първия. Завиваме наляво по тротоара. После завиваме надясно. Вляво са секторите с номера от 19 до 22. Вдясно е стената на автогарата. Продължаваме напред. Достигаме края на сградата. Завиваме надясно. Тръгваме напред по тротоара покрай късата стена на сградата вдясно. Вляво от нас има невисока циментова ограда с няколко пейки до нея. Тя отделя тротоара от автомобилното платно, по което автобусите излизат от автогарата. Приблизително в средата на късата стена на сградата също има служебен вход. След него има къса стена. Заобикаляме я като първо завирем наляво, а после надясно. Стигаме началото на другата дълга стена на сградата.

Когато излезем от подлеза и стигнем сградата на Централна автогара София, можем да не тръгнем наляво по тротоара край дългата ѝ стена откъм секторите. Можем да продължим напред край късата ѝ стена. Подминаваме офис на „Егид“ и служебен вход

на сградата. Малко след него стената вляво свършва. Завиваме наляво. Тръгваме напред по тротоара край другата дълга стена на автогарата. По протежението й има три входа. Те са с въртящи се врати. Малко след завоя е първата от тях. Вървим край стената вляво. Малко преди централния вход, т.е. втората въртяща се врата, настилката на тротоара преминава от грапава в гладка. Третият вход е малко преди другия край на тази дълга стена. По протежение на тротоара, вдясно от нас, има локално автомобилно платно. След него има островен тротоар, зад който е ул. „Веслец“. По нея автобусите излизат на бул. „Мария Луиза“. На локалното платно и на ул. „Веслец“ обикновено има спрели таксита. Внимание: тук също има от т. нар. „копърки“, които взимат скъпо!

Влизаме в сградата през централния вход. Веднага след вратата подът е с мека настилка. Такава има и при другите два входа. В края на меката настилка имаме три възможности. Право напред има широка пътека. Тя води до въртящата се врата на централния изход към тротоара със секторите. Надясно и наляво е първата наддължна пътека. Тя е успоредна на дългата стена на сградата.

Ако тръгнем по пътеката вдясно, от дясната ни страна има гише „Информация“. След него са т. нар. „общи каси“. Те са с номера от 1 до 6. От тях може да се закупи билет за всички направления. След каса № 6, също вдясно от пътеката, има врата към служебно стълбище за горните етажи, след която е въртящата се врата на третия вход. В края на пътеката има тоалетни. Вляво от тази пътека, срещу гише „Информация“, е страничната стена на стълбището към втория етаж. След нея има два банкомата, търговски обект, каси за продажба на билети с номера 28, 29, 45, 46, 47, 48 и 49. Следва обособена чакалня за майки с деца.

Ако тръгнем по пътеката вляво, от лявата ни страна има различни търговски обекти. След тях, също вляво, е първият вход на автогарата. В края на пътеката също има тоалетни. Вдясно от лявата пътека, срещу търговските обекти, с лице към тях, има редица от билетни каси на различни фирмии-превозвачи. Те са с номера от 1 до 13 включително. Разположени са вляво от централната пътека, успоредно на наддължната стена между първия и централния вход.

Ако тръгнем напред по централната пътека към отсрещния изход, приблизително в средата на помещението, вдясно от нас има стълбище. То води към втория етаж. Вляво от нас, срещу долния край на стълбището, има асансьор. Вратата му е с лице към централния вход. Откъм гърба на асансьора има павилион за мобилни телефони и аксесоари. Между асансьора и павилиона от едната страна и късата страна на каса № 1 от другата има къс и тесен проход. Той завършва с колона, която може да се заобиковли.

След павилиона централната напречна пътека се пресича от втората наддължна такава. Тя е вляво и вдясно от централната. Ако тръгнем наляво, от лявата ни страна са гърбовете на касите с номера от 1 до 13. От дясната ни страна има друга редица каси с номера от 27 към 14. Зад тях е дългата стена на сградата между първия и централния изход. В края на лявата част на втората наддължна пътека достигаме напречна пътека. Тя започва от първия вход, минава край късата страна на търговски обект и каси № 13 и № 14 и стига до първия изход към секторите. Вратата му е вдясно от напречната пътека.

С асансьора или по стълбището можем да стигнем до втория етаж. Той е построен като вътрешен балкон над първия. Разположен е покрай всички външни стени на сградата, а в средата има празно място, оградено с парапет, през който се вижда първият етаж.

Ако тръгнем нагоре по стълбите, на междинната площадка завиваме на 180 градуса наляво. Достигаме горния край на стълбището. Тук имаме няколко възможности.

Първо, можем да тръгнем напред. След няколко метра, вдясно от нас, се намира заведение „Миш-маш“, в което се предлагат храни от българската кухня. Вляво от нас има парапет, ограждащ празното място. Когато стигнем края на парапета, завиваме наляво. Достигаме другия край на парапета. Завиваме отново наляво. Движим се от другата страна на празното място. Парапетът е вляво от нас. Вдясно има метални пейки за сядане. От горния край на стълбите можем да завием на 180 градуса надясно. Напред и вляво има кафе-бар. Вдясно е парапетът пред празното място. Стигаме до края му. Завиваме надясно. Когато отново стигнем края на парапета, пак завиваме надясно. Напред и вляво са същите метални пейки за чакащи пътници. От горния край на стълбището можем да завием и само на 90 градуса надясно. След няколко метра достигаме автоматично отваряща се врата. Тя е право напред. Води към дълга, външна тераса, разположена над напречния тротоар с пешеходната пътека в средата на паркинга за автобуси. Тя свързва двата срещуположни тротоара на паркинга, по чиято дължина са секторите. Продължаваме напред по терасата. Придържаме се към средата ѝ, защото откъм парапетите вляво и вдясно има масички. Достигаме далечния край на терасата. Тук има метално стълбище надолу с една междинна площадка. То извежда на тротоара между сектори № 35 вляво и № 36 вдясно. Срещу долния край на стълбището има хранително заведение. Когато стъпим на тротоара, можем да завием на 180 градуса надясно. Право напред е отклонението към пешеходна пътека. Той води към въртящата се врата на централния изход между сектори № 11 вдясно и № 12 вляво.

ИЗЛИЗАНЕ ОТ АВТОГАРАТА И ПРИДВИЖВАНЕ ДО МЕТРОСТАНЦИЯТА ИЛИ СПИРКИТЕ НА НАЗЕМНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ

Когато автобусите пристигнат на Централна автогара София, те спират така, че предната им част сочи към тротоара при сектора им на пристигане. Обикновено това е някой от секторите с номера от 12 до 17. Те се намират на тротоара пред част от дългата стена на автогарата, която е между централния и третия изход. Когато слезем от автобуса, тръгваме наляво покрай него. Стигаме до тротоара. Той не е много широк и придвижването по него понякога е затруднено от движещи се, чакащи или пущещи пътници, техни изпращачи или посрещачи, куфари, части от парапети и мантинели до стената и други препятствия. Тръгваме надясно по тротоара. Минаваме край въртящата се врата на централния изход. Тя е вляво. Продължаваме напред. Стигаме първия изход. Той е срещу нас. Завиваме надясно по тротоара. След около метър завиваме наляво. Продължаваме напред до края на дългата стена вляво. На ъгъла заставаме с гръб към нея. Правим няколко крачки напред. Стигаме до бордюра на тревна площ. Тръгваме надясно край него. Бордюрът завива наляво. Ние го следваме. Стигаме до място, където той отново завива наляво. Когато стигнем до следващия му завой наляво, продължаваме напред. От лявата ни страна има пътека, която минава край страничната стена на подлеза. Пресичаме я и След 2-3 крачки достигаме горния край на стълбището на подлеза. Стъпалата надолу са вляво.

Когато слезем от автобуса и стъпим на тротоара, можем да тръгнем и наляво. Пред нас е третият изход на автогарата. Завиваме наляво по тротоара. След около метър завиваме надясно. Продължаваме напред до края на дългата стена вдясно. Завиваме надясно. Тръгваме напред по тротоара между късата стена на автогарата вдясно и автомобилното платно за отпътуващи автобуси вляво. Стигаме до напречна стена. Завиваме наляво, а в края ѝ – надясно. Продължаваме напред по тротоара. Достигаме края на късата стена на автогарата. Завиваме надясно. Вдясно е дългата стена на

сградата. Вляво са локалното автомобилно платно за таксита и ул. „Веслец“. Продължаваме напред по тротоара. Подминаваме първо третия, после централния и накрая първия вход на автогарата. Достигаме края на дългата стена. Завиваме надясно. Тук имаме две възможности. Можем да продължим напред край късата стена вдясно. В този случай подминаваме служебен вход и офис на „Егид“. Стигаме края на късата стена. Правим още няколко крачки напред. Достигаме бордюра на описаната вече тревна площ. Оттам продължаваме по същия начин до подлеза. От служебния вход в началото на късата стена можем също да се отклоним вляво под ъгъл от 45 градуса. С други думи, вървим диагонално напред и вляво. Стигаме до бордюра на същата тревна площ, но няколко метра по-вляво. Тръгваме наляво покрай него. След няколко метра бордюрът свършва. Вдясно има пътека, която минава между тревната площ вдясно и страничната стена на стълбището на подлеза вляво. Тръгваме по пътеката. Следим бордюра или стената. Когато те свършат, завиваме наляво. Вляво от нас е горният край на стъпалата надолу към подлеза. Придвижването по тази втора възможност крие някои опасности. Може да се отклоним повече от необходимото. В този случай ще стигнем направо до страничната стена на подлеза или намиращия се в задния ѝ край павилион за закуски. Пътъм може да се сблъскаме и с билборд. Ако се отклоним твърде много вляво, може дори да не стигнем до павилиона, а направо до автомобилното платно. По него автобусите влизат в паркинга със секторите зад автогарата. В този случай тръгваме надясно по тротоара. Скоро стигаме до лявата странична стена на стълбището на подлеза. Продължаваме напред така, че тя да е вдясно, а автомобилното платно – вляво. Когато тя свърши, завиваме надясно. Горният край на стъпалата надолу е вдясно.

Когато слезем от автобуса и стигнем до тротоара, можем също да влезем в сградата през някой от трите изхода. След това можем да я прекосим напряко и да излезем на тротоара при дългата стена откъм ул. „Веслец“. Ако сме слезли в близост до централния изход, добре е да влезем през него. Ако сме по-близо до сектор № 18, можем да влезем през третия изход. В този случай вътре завиваме надясно и продължаваме напред към въртящата се врата на третия вход. Минаваме през него и излизаме на тротоара. Оттук можем да продължим надясно по вече описания маршрут до стълбището на подлеза.

Тръгваме надолу по стъпалата. Те са с една междинна площадка. Следва друга къса площадка. След нея има 2 стъпала надолу. След тях имаме две възможности. Можем да завирем надясно. В този случай пред нас има стъпала нагоре. Те извеждат на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока Т-образното кръстовище с бул. „Христо Ботев“. На 10-15 метра напред по тротоара и вдясно е входът на автогара „Сердика“. Продължаваме напред по тротоара. Минаваме край ниски помещения вдясно, предимно офиси на фирмии-превозвачи. След тях можем да завирем вдясно. Така влизаме в намиращата се между Централна жп гара и бул. „Мария Луиза“ пешеходна площ. В нея са разположени различни търговски обекти. Ако обаче продължим напред по тротоара, вдясно има циментова ограда. Нейното начало съвпада със задния край на дългата спирка на автобусите с номера 78, 85, 213, 285, 305, 404 и 413. Придвижваме се напред покрай циментовата ограда. Там, където тя свършва, вляво от нас има будка за продажба на билети за градския транспорт. Вдясно започва павирана алея, която води към локалното платно пред Централна жп гара. Напред и леко вдясно от края на оградата има стъпала надолу към подлеза. Те водят до страничната стена на бинго-залата. От това място, по описаните по-горе маршрути, може да стигнем до жп гарата, трамвайните спирки на бул. „Мария Луиза“, както и до автобусните и трамвайните спирки на бул. „Христо Ботев“.

Когато слезем в подлеза при Централна автогара София, можем да не завием надясно, а да продължим напред. В този случай стигаме до три стъпала нагоре. Те имат рампа за колички в левия им край. След тях продължаваме напред. След около 15 метра стигаме до Т-образно кръстовище. Завиваме надясно. Напред и наляво има по един изход. Те извеждат на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока Лъвов мост и центъра. Вдясно има вход на тунел. Минаваме през него и тръгваме наляво. Напред по тунела с лек наклон надолу стигаме до входа на метростанцията. Влизаме във фоайето. Напред и вдясно са турникетите към перона в посока станция „Обеля“. Напред и вляво са тези към перона в посока станции „Сердика“ и „Витоша“. Право напред е касата за билети. Минаваме през турникетите. Продължаваме напред и леко вдясно, съответно вляво, за да стигнем до стълбите и ескалатора. Стълбите надолу са до лявата и дясната външни стени на метростанцията. По-навътре, в посока към релсовия път, са двете ленти на ескалатора. Едната от тях се движи нагоре, т.e. към нас, а другата – надолу към съответния перон.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МАРШРУТИ

Когато завършихме работата по подробното описание на целия комплекс, преценихме, че за ползвателите на продукта на нашия труд би било полезно да предложим и едно съвсем кратко приложение, оформено като самостоятелна част, в която да укажем кои маршрути според нас са най-удобни, безопасни и препоръчителни за придвижване до и излизане от гарите. То е изцяло съобразено с проблемите и възможностите не само на зрително затруднените, но и на напълно незрящите хора. Това налага включването на някои пояснения, които за хората с остатъчно зрение може да се сторят излишни, но по наша преценка са необходими за улесняване ориентацията и придвижването на слепите ползватели.

Силно препоръчваме употребата на това приложение, след като вече сте се запознали с подробните описания на двете гари. То е предназначено за по-бързо ориентиране, но се основава на предположението, че служи на хора, които вече добре познават спецификите на описаните обекти.

ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА

ИЗЛИЗАНЕ ОТ ГАРАТА

Централна жп гара има по един изход на подземното и наземното ниво.

За повечето пристигащи пътници подземният изход е по-лесен, защото стигат до него, когато слизат от влака, спуснат се в тунела под пероните и продължат по него по почти права линия. Когато излезем от сградата на гарата през него, минаваме покрай стълби и ескалатори нагоре за наземното ниво. Стигаме ротондата. Тръгваме надясно по описаната вече павирана окръжност покрай ротондата. Вървим по нея. Вдясно от нас има стена. Достигаме и подминаваме тунела вдясно, водещ към Националната транспортна болница. Продължаваме покрай стената. След лек завой наляво тя свършва. Вдясно от нас започва широка алея. Обръщаме ѝ особено внимание, защото тя е от основно значение за възможностите за излизане от и достигане до жп гарата.

Тръгваме надясно по алеята. Първо стигаме до двойката срещуположни стълби, които извеждат на трамвайната спирка в посока „Надежда“ и „Обеля“.

Подминаваме ги. След описаните каменни украсения е следващата двойка стълби, които извеждат на спирката в посока „Орландовци“, Лъвов мост и центъра. Продължаваме напред по алеята. Стигаме мястото, където тя прави Т-образно кръстовище с алеята, която идва от метростанцията и продължава към бул. „Христо Ботев“.

Надясно по тази алея има дълъг тунел, който свършва с изход на левия тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока ул. „Опълченска“ и ж.к. „Надежда“. По лявата му стена има четири изхода към бул. „Христо Ботев“. Първият и четвъртият извеждат на тротоарите от двете страни на булеварда. По тези тротоари можем да стигнем до две спирки на автобуси от градския транспорт, идващи от и заминаващи към бул. „Сливница“ и центъра. Вторият и третият изход извеждат на островни тротоари в средата на бул. „Христо Ботев“. Те са от двете страни на трамвайни релси. Тук се намират спирките на трамваите, които идват от центъра, и тези, които отиват към него.

Наляво по тази алея, покрай трите стъпала пред тревните площи и пейките вдясно, стигаме до двете стъпала нагоре към площадката пред единния изход на метростанцията. Качваме се по тях и завиваме наляво. След няколко метра стигаме входа към фоайето. Той е вдясно. Влизаме. Напред и вдясно са турникетите за слизане на перона към центъра и станция „Витоша“. Напред и вляво са тези към перона в посока станция „Обеля“.

НАЗЕМЕН ИЗХОД НА ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА

От подземното ниво можем да стигнем до него по стълби и ескалатори. Когато идваме от тунела под пероните, продължаваме напред. Малко след изхода на сградата към ротондата завиваме на 180 градуса вляво, съответно вдясно.

Ако сме слезли на първи перон, трябва да влезем в гарата през един от двата входа, да пресечем залата по напречна водеща линия и да излезем на тротоара при локалното платно.

Ако сме слезли на някой от членните коловози, трябва да вървим напред по перона. Когато достигнем страничната стена на жп гарата, завиваме надясно. След няколко метра стената свършва. Там тръгваме наляво покрай дългата стена. Напред по тротоара стигаме до централния вход при локалното платно. За да стигнем до описаните по-горе спирки на наземния градски транспорт, трябва да слезем в подлеза и да следваме някой от вече описаните маршрути.

Ако искаме да стигнем до спирката на автобуси с номера 78, 85, 213, 285, 305, 404 и 413, която се намира на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока бул. „Христо Ботев“ и ж.к. „Надежда“, трябва да пресечем локалното платно пред гарата по пешеходната пътека. Ако сме с гръб към централния вход, тя е вляво от стълбите надолу към Ротондата. Пресичаме платното и тротоара след него. Слизаме по 5 стъпала надолу. След тях тръгваме наляво. Минаваме край стъклени витрини и средно висока стена вляво. Пътеката е дъгообразна. Стената се прекъсва от стълби нагоре.

Подминаваме ги. Веднага след тях завиваме наляво. Излизаме на тротоара на бул. „Мария Луиза“. Тръгваме напред. След около 10 метра стигаме началото на автобусната спирка.

ПРИДВИЖВАНЕ ДО ЦЕНТРАЛНА ЖП ГАРА

Кратко казано, до жп гарата можем да стигнем като се движим в обратна посока по гореописаните маршрути.

От трамваите, спиращи на бул. „Мария Луиза“, слизаме по стълбите в подлеза. Завиваме по алеята към ротондата. Достигаме павираната окръжност. Тръгваме наляво. Подминаваме началото на тунела към транспортната болница. Следващото отклонение вляво е тунел към входа на подземното ниво.

От трамваите и автобусите, спиращи на бул. „Христо Ботев“, слизаме по стълбите в подлеза. Тръгваме надясно. Стигаме същата алея към Ротондата. Тя е вляво. Тръгваме по нея. Стигаме грапавата лента при ротондата. Продължаваме наляво покрай нея до тунела, водещ в жп гарата.

От изхода на метростанцията, когато пресечем площадката и слезем по двете стъпала надолу, тръгваме направо. Стигаме алеята към ротондата. Завиваме надясно. Стигаме павираната окръжност пред нея. След това тръгваме наляво покрай нея до тунела, водещ към подземното ниво на жп гарата.

От автобусната спирка на бул. „Мария Луиза“, когато слезем от автобуса, тръгваме наляво по тротоара. Стигаме широката павирана алея. Тя е вдясно. По нея можем да стигнем до локалното платно пред жп гарата. Пресичаме го внимателно, защото на това място няма пешеходна пътека. На около 20 метра вляво е входът на наземното ниво. Можем също да пресечем широката павирана алея, да подминем стълбите вляво надолу към подлеза и веднага след тях да завием надясно. Когато стената свърши, завиваме отново надясно. Стигаме частта със стъклени витрини вдясно. Веднага след тях вдясно са петте стъпала нагоре. Излизаме на тротоара на локалното платно пред жп гарата. Пресичаме го по пешеходната пътека. Стъпваме на тротоара леко вдясно от наземния вход на гарата.

ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА СОФИЯ

ИЗЛИЗАНЕ ОТ АВТОГАРАТА

Слизаме от автобуса на някой от секторите с номера от 12 до 17. Стигаме тротоара. Тръгваме надясно по него. Така стигаме края на дългата стена на сградата. Точно на ъгъла заставаме с гръб към стената. Правим няколко крачки напред. Достигаме бордюра на тревна площ. Завиваме надясно и вървим покрай него. Скоро той завива наляво, ние – също. След още 7-8 метра отново завива наляво. След 3-4 метра се прекъсва от идваща отляво пътека. Продължаваме напред покрай нея. След 3-4 крачки достигаме горния край на стълбите надолу към подлеза. Те са вляво. Слизаме по тях. Минаваме къса площадка и още 2 стъпала надолу. Веднага вдясно има изход със стълби нагоре. Те извеждат на десния тротоар на бул. „Мария Луиза“ в посока бул. „Христо Ботев“. По него стигаме задния край на описаната в предишната част автобусна спирка. Долу в подлеза можем да продължим и напред. Стигаме три стъпала нагоре. След около 15 метра напред стената вдясно свършва. Тръгваме надясно. След около 20 метра напред и наляво има по един изход към тротоара на бул. „Мария Луиза“. Вдясно има тунел. Влизаме в него. Завиваме наляво. Тръгваме напред. Има съвсем лек наклон надолу и завой надясно. Достигаме входа на метростанцията. Напред и вдясно са турникетите, водещи към перона в посока станция „Обеля“. Напред и вляво са тези, водещи към перона в посока центъра и станция „Витоша“.

Най-безопасният и безпроблемен начин да достигнем трамвайите при жп гарата е като от това място преминем през самата метростанция. Когато излезем от другия ѝ край, продължаваме по някой от вече описаните маршрути.

ПРИДВИЖВАНЕ ДО АВТОГАРАТА

Слизаме от влак на метростанция „Централна жп гара“. Ако идваме откъм станция „Обеля“, продължаваме напред. Ако идваме от центъра, поемаме назад. Изкачваме се до фоайето. Минаваме през турникетите и изхода. Тръгваме по тунела с лек наклон нагоре. Стигаме до стената в неговия край. Завиваме надясно покрай нея. Когато тя свърши, завиваме наляво. Продължаваме напред. След около 20 метра има отклонение вляво. Тръгваме по него. Стигаме три стъпала надолу. Слизаме по тях и продължаваме напред. Стигаме две стъпала нагоре. След къса площадка започва стълбище нагоре. То ни извежда от подлеза на тротоар до автогарата. По ръба на тревната площ достигаме ъгъла на сградата на автогарата. Оттам покрай стената достигаме някой от входовете или изходите.

ПРИДВИЖВАНЕ ОТ АВТОБУСНАТА СПИРКА НА БУЛ. „МАРИЯ ЛУИЗА“

Слизаме от автобуса на тротоара. Тръгваме надясно, т.е. в обратна посока на движението на превозното средство. Минаваме край ниски стени и помещения вляво. След тях тротоарът се разширява пред входа на автогара „Сердика“. Придържаме се повече към външния ръб на тротоара откъм автомобилното платно вдясно. Стигаме подлеза. Слизаме по стъпалата. Леко напред и вляво са двете стъпала нагоре. След къса площадка следват стълбите нагоре към тротоара до автогарата. Качваме се по тях. Тръгваме надясно. Подминаваме пътеката вдясно между страничната стена на стълбището и тревната площ. Продължаваме напред покрай бордюра на тревната площ. Заедно с него завиваме надясно. Там, където той отново завива надясно, правим още две-три крачки напред. Стигаме до дългата стена на автогарата. Тръгваме наляво по тротоара. Вляво са секторите с номера от 1 до 22. Средната врата на сградата е между сектори № 11 и № 12. На това място има странично удължение на тротоара вляво. То води към пешеходна пътека, по която стигаме тротоара на отсъствната страна на автобусния паркинг.

В сградата на автогарата можем да влезем и от другата ѝ страна. За целта, след тревната площ се отклоняваме леко вдясно и продължаваме напред по тротоара. Късата стена на сградата е от лявата ни страна. Когато тя свърши, завиваме наляво. Напред по тротоара стигаме централния вход. Той е вляво. Този маршрут е по-препоръчителен за незрящите за придвижване до стълбището вътре към втория етаж. Минаваме през въртящата се врата. Вдясно има гише „Информация“. Продължаваме напред. Вдясно е стълбището към втория етаж. Качваме се по него. Стигаме горния му край. Тръгваме надясно. Излизаме на дългата тераса над напречния тротоар с пешеходната пътека, която пресича автобусния плац. Продължаваме напред. В края на терасата има метални стълби надолу. Те извеждат на тротоар между сектори № 35 и № 36.

Екипът на ЦПСИ – Приоритети ви пожелава безпроблемни, чести и много приятни пътувания!

До нови срещи!